



**वित्तीय विश्लेषण**

**शिपको लागि**

**PEARLS  
Monitoring System**





**सदस्य संख्या कति? सहकारीको कुल**

**सम्पत्ति कति? सहकारीको संस्थागत पुंजी के**

**हो ? कति रकम छ ? शेयर र बचतको स्थिति**

**के छ ? ऋण लगानीको अवस्था कस्तो छ ?**



# के के अध्ययन गर्दैछौ ?

१. पर्ल्स (PEARLS) को परिचय
२. पर्ल्स किन ?
३. पर्ल्सका सुचकहरूमा छलफल



## पर्स के हो ?

बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाहरुको वित्तीय अवस्था मापन, विश्लेषण र दिशानिर्देश गर्न विश्वव्यापी रूपमा प्रयोगमा ल्याइएको औजार

बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाहरुको अनुगमन तथा मुल्यांकनको आधार पर्स हो । यो वित्तीय अनुशासन तथा नियन्त्रण विधि हो

बचत र ऋणको कारोबार गर्ने सहकारीहरुले संस्थाको वित्तीय स्वास्थ्य मापन गर्नको लागि प्रयोगमा ल्याइने औजार पर्स हो ।



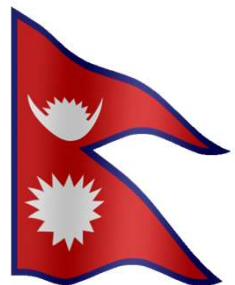
# पल्सको विकासक्रम

- David C. Richardson द्वारा सन् १९८० मा विकास,
- ग्वाटेमालाका वित्तीय सहकारीमा १० वर्ष परीक्षण,
- विश्व ऋण परिषद् (WOCCU) ले सन् १९९० मा अनुमोदन गरि प्रयोग,
- सन् २००९ मा सूचक तथा मापदण्डहरु पुनरावलोकन र अद्यावधिकरण



# नेपालमा पर्स

- नेपालमा बचत ऋणको केन्द्रीय संघले एशियाली ऋण महासंघको प्राविधिक सहयोगमा **Institutional Development of Credit Unions in Asia (INDECUA)** कार्यक्रम मार्फत सन् १९९९ मा शुरुवात,
- **Professionalization** कार्यक्रममा मुख्य विषयको रुपमा प्रयोग,
- सहकारी विभागको २०६५ भाद्रको परिपत्रमा सहकारीले अनिवार्य लागु गर्नु पर्ने ब्यवस्था
- सहकारी मापदण्ड २०६८ बाट अनुगमन औजारको रुपमा कार्यान्वयन,





# पर्सको सैद्धान्तिक आधारहरू

## बृद्धि (Growth)

पर्सले संस्थाको समग्र वित्तीय अवस्थाको सन्तुलित बृद्धिमा ध्यान दिन्छ ।





# पर्सको सैद्धान्तिक आधारहरू

## सुरक्षा (Safety)

सदस्यहरूले जम्मा गरेको पैसाको सुरक्षा







# पल्सको सैद्धान्तिक आधारहरू

## प्रभावकारीता (Efficiency)

वित्तीय श्रोतहरूको प्रभावकारी प्राप्ती र परिचालन



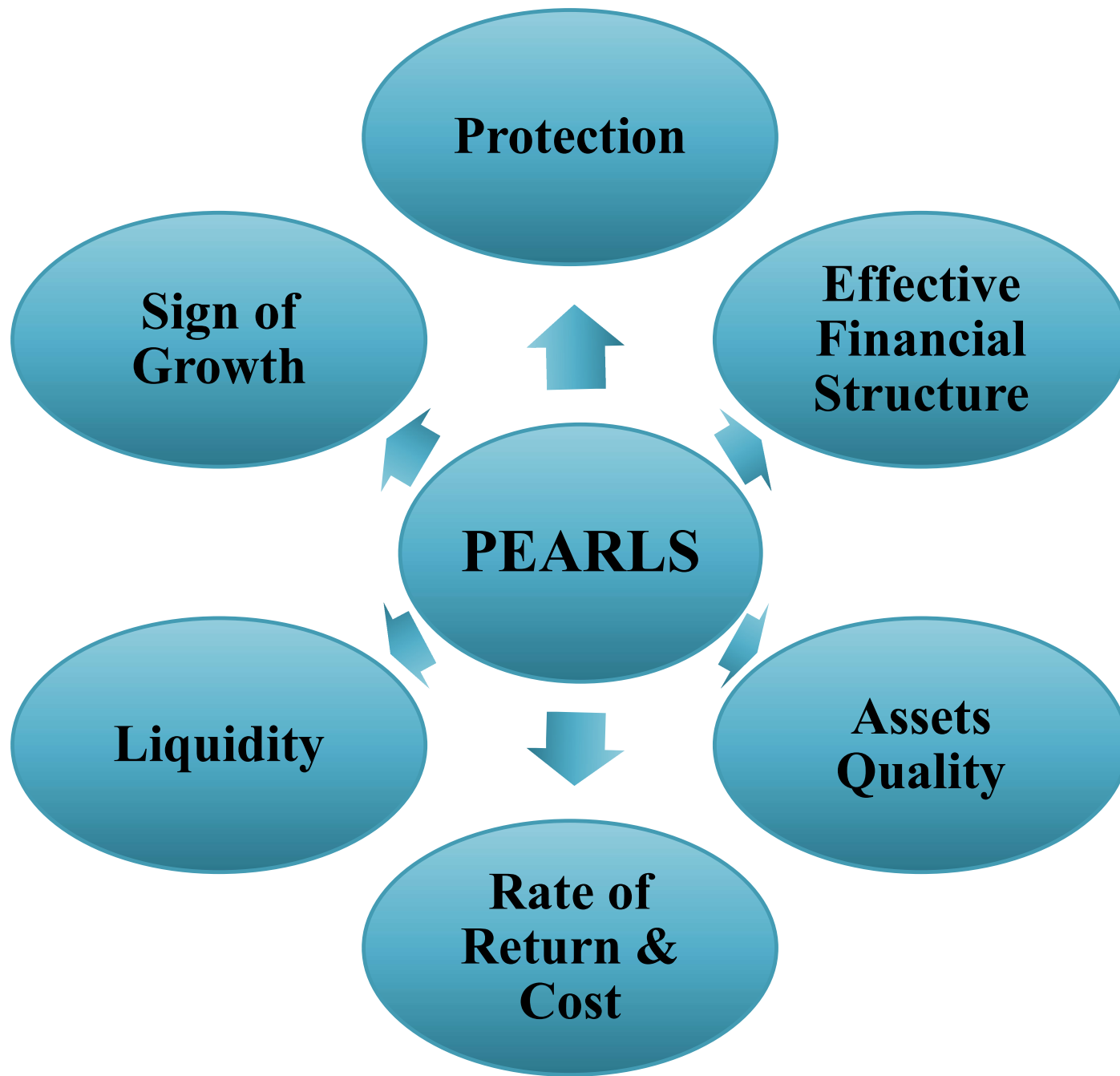
# पर्सको सैद्धान्तिक आधारहरू

## मूल्य (Price)

बजारदर अनुसार वित्तिय श्रोतहरूको मूल्य र प्रतिफल विश्लेषण,



# PEARLS को पुरा रूप





# पल्सको विशेषता

- व्यवस्थापकीय औजार
- स्तरीयता मूल्यांकन गर्ने अनुपात र सुत्रहरु
- तुलनात्मक विश्लेषण
- सुपरीवेक्षकीय औजार



## **PEARLS किन ?**

- वित्तीय संकटको पूर्व जानकारी (**Early warning**)
- अनुपालना परिक्षण (**Compliance check**)
- वित्तीय योजना (**Financial planning**)
- अन्य सहकारीबीच तुलना (**Peer Comparison**)



# पर्सले के गर्दछ ?

सहकारीको वित्तीय स्वास्थ्य परिक्षण



# पर्सको ब्याख्या





# **P= Protection (सुरक्षा)**

भाखा नाघेको ऋणको लागि आवश्यक पर्ने सुरक्षणको व्यवस्था



# **E= Effective financial structure**

## **(प्रभावकारी वित्तीय संरचना)**

आवश्यक पुँजीको व्यवस्थापन कुन-कुन श्रोतबाट कति-कति रकम जुटाउने र कहाँ-कहाँ परिचालन गर्ने भन्ने विश्लेषण



# **A= Assets quality**

## **(सम्पत्तिको गुणस्तर)**

लगानीमा रहेको ऋण र आय आर्जन नगर्ने सम्पत्तिको गुणस्तर



# **R= Rate of return and cost** **(प्रतिफल दर तथा लागत)**

बजारदर बमोजिम प्रतिफल र लागतको अवस्था



# **L= Liquidity (तरलता)**

बचत फिर्ता, ऋण लगानी र आवश्यक खर्चहरू गर्ने सहकारीको सक्षमता



# **S= Sign of growth (बृद्धिको संकेत)**

सम्पत्ति, संस्थागत पूँजी, प्रतिफल एवम् सदस्यता बृद्धि



# पर्सको लागि वासलातको ढाँचा

अनुपातहरूलाई सजिलै गणना गर्नको लागि वासलात र आय विवरणलाई पुर्नढाँचा गर्नुपर्दछ ।

जस्तै : आर्जन गर्ने र नगर्ने सम्पत्ति  
लागत व्यहोर्न पर्ने र नपर्ने दायित्व  
पूँजी ।

# वासलात



पूँजी तथा दायित्व	सम्पत्ति
लागत व्यहोर्न पर्ने दायित्व : सदस्यहरुको बचत बाह्य ऋण	आर्जन गर्ने सम्पत्ति : लगानीमा रहेको ऋण तरल लगानी वित्तीय लगानी गैरवित्तीय लगानी
लागत व्यहोर्न नपर्ने दायित्व : भुक्तानी दिनुपर्ने हिसाव अन्य दायित्व जोखिमको लागि व्यवस्था	आर्जन नगर्ने सम्पत्ति : तरल सम्पत्ति पाउनुपर्ने हिसाव
पूँजी : सदस्यहरुको शेयर पूँजी संस्थागत पूँजी	स्थिर सम्पत्ति अन्य सम्पत्ति
जम्मा	जम्मा





# आम्दानी तथा खर्च

आम्दानी तथा खर्च विवरणलाई निम्नानुसार विभाजन गर्नुपर्दछ

- कुल आम्दानी
- वित्तीय लागत
- प्रशासनिक लागत
- जोखिमयुक्त सम्पत्तिको लागि व्यवस्था
- खुद आय



# पर्स सँग सम्बन्धित केही शब्दावली

- संस्थागत पूँजी : संस्थाको मात्र हक लाग्ने र खर्च भएर नजाने पूँजी (जगेडाकोष र घाटापूर्ति कोष)
- पूँजी : शेयर, संस्थागत पूँजी
- दायित्व : बचत, बाह्य ऋण, भुक्तानी दिनुपर्ने, अन्य दायित्व
- भुक्तानी दिनुपर्ने : ३० दिन भित्र भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम
- अन्य दायित्व : समय अवधि नखुलेको भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम



# पर्स सँग सम्बन्धित केही शब्दावली

- तरल सम्पत्ति : नगद र बैंकमा रहेको चल्ती खाताको रकम (नकमाउने तरल सम्पत्ति)
- तरल लगानी : बैंक र संघहरूमा रहेको बचत खाताको रकम (कमाउने तरल सम्पत्ति)
- तरलता : तरल सम्पत्ति र तरल लगानी
- वित्तीय लगानी : शेयर खरिद, नियमित बचत, आवधिक बचत



# पर्स सँग सम्बन्धित केही शब्दावली

- गैरवित्तीय लगानी : संस्थाले आफ्नो पूर्ण स्वामित्वमा रहने गरि संचालन गरेको व्यवसाय (जस्तै : विद्यालय, सहकारी अस्पताल, सहकारी पसल, मलखाद पसल, एम्बुलेन्स आदिमा गरिएको लगानी)
- शुद्ध लागत रहित कोष : शुद्ध संस्थागत पूँजी, अन्य कोष, अन्य दायित्व, भुक्तानी दिनुपर्ने, खर्च गरि बाँकी रहेको कोषहरु
- आय आर्जन नगर्ने सम्पत्ति : तरल सम्पत्ति, पाउनुपर्ने हिसाव र स्थिर सम्पत्ति



# पलर्स विश्लेषणको लागि आवश्यक विवरण

- अद्यावधिक वित्तीय विवरण (तुलनात्मक वासलात, आय विवरण)
- वित्तीय विवरणसँग सम्बन्धित अनुसूचीहरू
- अद्यावधिक ऋणको वर्गीकरण (**Loan Aging**)
- सदस्यताको बृद्धि विवरण



# पर्सका अनुपातहरू

# Ratios of PEARLS



# पर्स अनुगमन प्रणालीका सूचकहरू

Area	Symbol	Number of Indicator
PROTECTION	P1, P2, P2X, P3, P4, P5, P6,	7
EFFECTIVE FINANCIAL STRUCTURE	E1, E2, E3, E4, E5, E6, E7, E8, E9	9
ASSET QUALITY	A1, A2, A3	3
RATES OF RETURN & COSTS	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11, R12, R13	13
LIQUIDITY	L1, L2, L3	3
SIGNS OF GROWTH	S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S8, S9, S10, S11	11
Total		46



# वासलात र आय विवरणको सम्बन्ध





# वासलात

# आय व्यय विवरण

<p><b>आर्जन गर्ने सम्पति</b></p> <p>लगानीमा रहेको ऋण</p> <p>तरल लगानी</p> <p>वित्तीय लगानी</p> <p>गैर वित्तीय लगानी</p>	<p><b>व्याज व्यहोर्न पर्ने दायित्व</b></p> <p>सदस्यको बचत</p> <p>बाह्य ऋण</p>		<p><b>व्याज आम्दानी</b></p> <p>ऋण लगानीबाट प्राप्त व्याज</p> <p>तरल लगानीबाट प्राप्त व्याज</p> <p>वित्तीय लगानीबाट प्राप्त व्याज</p>
	<p><b>व्याज व्यहोर्न नपर्ने दायित्व</b></p> <p>छोटो अवधिको भुक्तानीहरू</p> <p>जोखिमको लागि गरिएको व्यवस्था</p> <p>अन्य दायित्वहरू</p>		<p><b>गैर व्याज आम्दानी</b></p> <p>गैर लगानीबाट प्राप्त आम्दानी</p> <p>अन्य आम्दानी</p>
<p><b>प्रतिफल आर्जन नगर्ने सम्पति</b></p> <p>तरल सम्पति</p> <p>पाउनुपर्ने हिसाव</p> <p>स्थिर सम्पति</p> <p>अन्य सम्पति</p> <p>समस्याग्रस्त सम्पति</p>	<p><b>पूँजी</b></p> <p>सदस्यको शेयर</p> <p>चलायमान पूँजी</p> <p>संस्थागत पूँजी</p>		<p><b>वित्तीय लागत</b></p> <p>बचतमा व्याज खर्च</p> <p>बाह्य ऋणमा व्याज खर्च</p> <p>सदस्यहरूको शेयर लाभांश</p> <p>सञ्चालन खर्च</p> <p>कर्मचारी खर्च</p> <p>शासन खर्च</p> <p>बजार प्रवर्द्धन</p> <p>हास खर्च</p> <p>प्रशासनिक खर्च</p> <p>जोखिमयुक्त सम्पतिको लागि व्यवस्था</p>
<p><b>जम्मा सम्पति</b></p>	<p><b>जम्मा पूँजी तथा दायित्व</b></p>		<p><b>खुद नाफा/ नोक्सान</b></p>



# पर्सका सूचकहरूको विश्लेषण प्रक्रिया



# **P- Protection**

## **सुरक्षा**

**१. भाखा नाघेका ऋणहरू असुली नहुँदा आइपनें  
वित्तीय जोखिमको व्यवस्था गर्न ऋण सुरक्षा  
कोषको व्यवस्था गरिन्छ ।**



# **P- Protection**

## **सुरक्षा...**

**१. सहकारी संस्थाले खर्च लेखेर त्यसलाई कोषमा राख्नुपर्छ ।**



# **P- Protection**

## **सुरक्षा...**

**३. कति खर्च लेख्ने भन्ने विषय ऋणको वर्गिकरणले  
जानकारी दिन्छ ।**



# **P- Protection**

## **सुरक्षा...**

- ४. ँरुण ऒरुखरुड कुषडरु रकड नलेखी लरुडरुंश  
वरुतरुण गरुन डरुईदैन ।  
३ॡ डुँदे नरुर्देशनः ऒरुड संखुडरु २०**



# वासलात

# P

# आय व्यय विवरण

<b><u>आर्जन गर्ने सम्पति</u></b> लगानीमा रहेको ऋण तरल लगानी वित्तीय लगानी गैर वित्तीय लगानी	<b><u>व्याज व्यहोर्न गर्ने दायित्व</u></b> सदस्यको बचत बाह्य ऋण
	<b><u>व्याज व्यहोर्न नपनं दायित्व</u></b> छोटो अवधिको भुक्तानीहरू जोखिमको लागि गरिएको व्यवस्था अन्य दायित्वहरू
<b><u>प्रतिफल आर्जन नगर्ने सम्पति</u></b> तरल सम्पति पाउनुपर्ने हिसाव स्थिर सम्पति अन्य सम्पति समस्याग्रस्त सम्पति	<b><u>पूँजी</u></b> सदस्यको शेयर चलायमान पूँजी संस्थागत पूँजी
<b>जम्मा सम्पति</b>	<b>जम्मा पूँजी तथा दायित्व</b>

<b><u>व्याज आम्दानी</u></b> ऋण लगानीबाट प्राप्त व्याज तरल लगानीबाट प्राप्त व्याज वित्तीय लगानीबाट प्राप्त व्याज
<b><u>गैर व्याज आम्दानी</u></b> गैर लगानीबाट प्राप्त आम्दानी अन्य आम्दानी
<b><u>वित्तीय लागत</u></b> बचतमा व्याज खर्च बाह्य ऋणमा व्याज खर्च सदस्यहरूको शेयर लाभांश
सञ्चालन खर्च कर्मचारी खर्च शासन खर्च बजार प्रवर्द्धन हास खर्च प्रशासनिक खर्च
जोखिमयुक्त सम्पतिको लागि व्यवस्था
<b>खुद नाफा/ नोक्सान</b>



## भाखा नाघेको ऋण ?

ऋण सम्भौता अनुसार तोकिएको मितिहरुमा तोकिए बमोजिमको साँवा (किस्ता) र व्याज भुक्तानी नभएको ऋण









# ऋण जोखिम कोष व्यवस्थाको भौचर प्रक्रिया

## खर्च जनाउँदा

ऋण सुरक्षण व्यवस्था खर्च डे

१८५००००।००

ऋण सुरक्षण कोष व्यवस्था क्रे.

१८५००००।००

## आम्दानी जनाउँदा

ऋण सुरक्षण कोष व्यवस्था डे.

६००००।००

ऋण सुरक्षण व्यवस्थाबाट आम्दानी क्रे

६००००।००



# P1 : १२ महिना भन्दा बढि भाखा नाघेका ऋणको लागि सुरक्षण कोषको मापन गर्न

उद्देश्य : १२ महिना भन्दा बढि भाखा नाघेका ऋणमा जोखिम  
न्यवस्था मापन गर्ने

आवश्यक सूचनाहरु :

- A. ऋण सुरक्षणको लागि छुट्याएको कूल रकम (कोष) (वासलात)
- B. १२ महिना भन्दा वढी समय भाखा नाघेको ऋण रकम (खराव ऋण)

सूत्र,  $\frac{A}{B} \times 100$

स्तर : १०० प्रतिशत



# P2 : १ देखि १२ महिना भाखा नाघेका ऋणको लागि आवश्यक सुरक्षण कोष मापन

उद्देश्य : १ देखि १२ महिना भाखा नाघेका ऋणमा जोखिम न्यवस्था मापन गर्ने

आवश्यक सूचनाहरु :

**A.** ऋण सुरक्षणको लागि छुट्याएको कूल रकम (कोष) (वासलात

**B.** १२ महिनाभन्दा वढि समय भाखा नाघेको ऋणको लागि छुट्याएको कोष

**C.** १-१२ महिना सम्म भाखा नाघेको ऋण (शंकास्पद ऋण)

सुत्र, 
$$\frac{(A-B)}{C} \times 100$$

स्तर : ३५ प्रतिशत

**P2x : असल ऋण र १ देखि ३० दिन भाखा नाघेको  
कमसल ऋणको लागि आवश्यक सुरक्षण कोष  
मापन**



**उद्देश्य : १ देखि ३० दिन भाखा नाघेका ऋणमा जोखिम न्यवस्था मापन गर्ने**

**आवश्यक सूचनाहरु :**

- A.** ऋण सुरक्षणको लागि छुट्याएको कूल रकम (कोष) (वासलात)
- B.** १२ महिनाभन्दा बढि समय भाखा नाघेको ऋणको लागि छुट्याएको कोष
- C.** १-१२ महिना सम्म भाखा नाघेको ऋण (शंकास्पद ऋण)
- D.** १-३० दिन भाखा नाघेको ऋण र असल ऋणको जोड (असल र कमसल)

$$\text{सुत्र, } \frac{(A-B-C)}{D} \times 100$$

स्तर : १ प्रतिशत



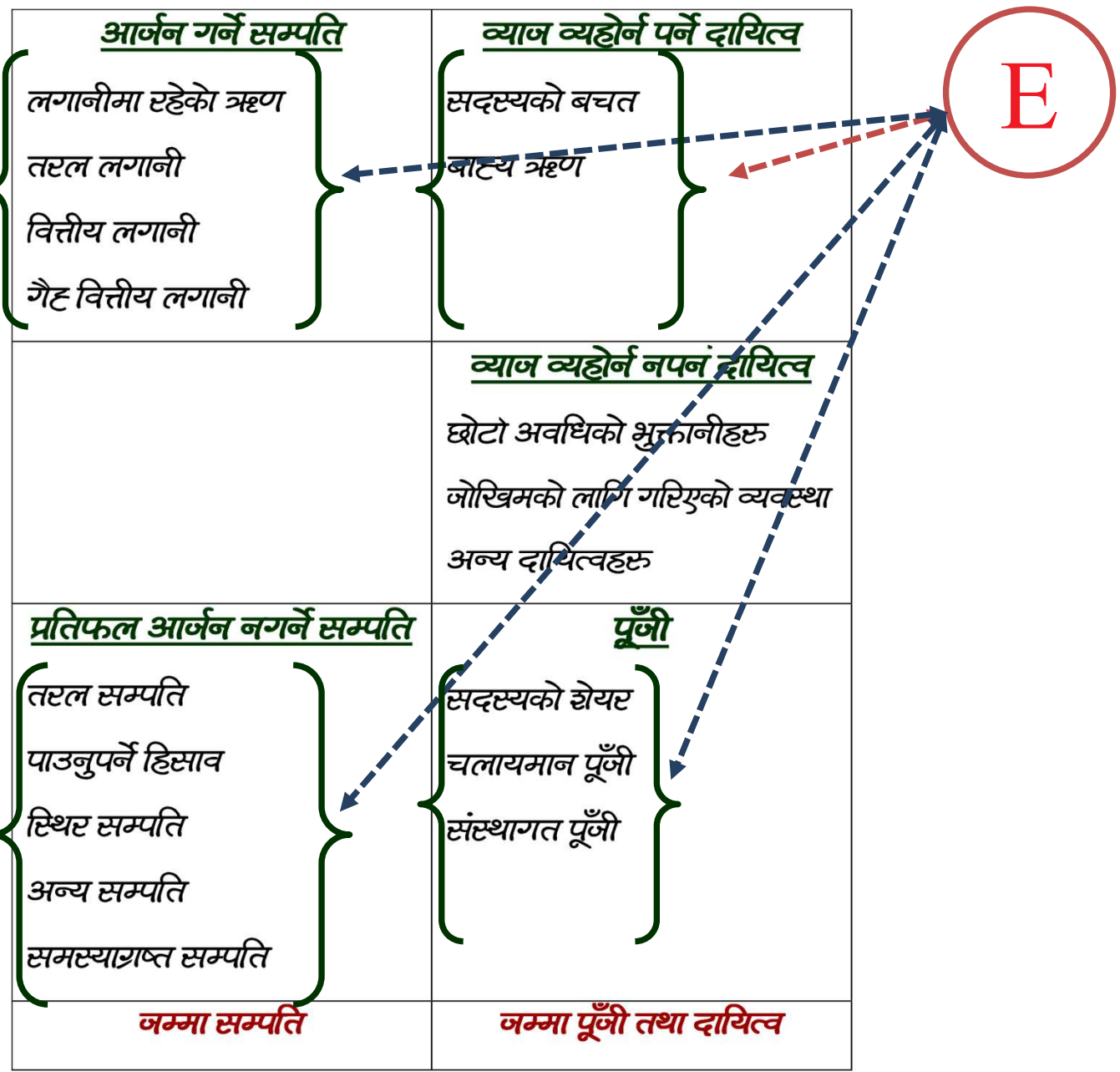
# ऋण जोखिम कोष व्यवस्थापनका फाईदाहरू

- ऋण र बचतको सुरक्षा
- सम्पत्तीको गुणस्तरमा वृद्धि
- जोखिम व्यवस्थापन
- ऋण असुलीमा दवाव सृजना
- आयमा वृद्धि
- ऋण वर्गिकरणमा सहयोग
- संस्थाको साख तथा छवि उच्च



# **Effective Financial Structure**

## **प्रभावकारी वित्तीय संरचना**



<p><b>व्याज आम्दानी</b></p> <p>ऋण लगानीबाट प्राप्त व्याज तरल लगानीबाट प्राप्त व्याज वित्तीय लगानीबाट प्राप्त व्याज</p>
<p><b>गैह व्याज आम्दानी</b></p> <p>गैह लगानीबाट प्राप्त आम्दानी अन्य आम्दानी</p>
<p><b>वित्तीय लागत</b></p> <p>बचतमा व्याज खर्च बाह्य ऋणमा व्याज खर्च सदस्यहरूको शेयर लाभांश</p>
<p>सञ्चालन खर्च कर्मचारी खर्च शासन खर्च बजार प्रवर्द्धन हास खर्च प्रशासनिक खर्च जोखिमयुक्त सम्पतिको लागि व्यवस्था</p>
<p><b>खुद नाफा/नोक्सान</b></p>



# E1: लगानीमा रहेको खुद ऋणको मापन

उद्देश्य : संस्थाको खुद ऋण लगानीमा रहेको ऋणको अवस्थाको मापन

आवश्यक सूचनाहरु :

A. लगानीमा रहेको कूल ऋण

B. ऋण सुरक्षणको लागि आवश्यक कोष

C. कुल सम्पत्ति

खुद ऋण : कूल ऋण लगानी - (१ वर्ष भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋणको १००% + १ देखि १२ महिना सम्म भाखा नाघेको ऋणको ३५%)

सुत्र 
$$\frac{A-B}{C} \times 100$$

स्तर : ७० देखि ८० प्रतिशत



## E5: बचत / निक्षेपको अनुपात मापन

उद्देश्य : कूल बचत निक्षेपको अवस्थाको मापन

आवश्यक सूचनाहरु :

A. कुल बचत निक्षेप

B. कुल सम्पत्ति

$$\text{सुत्र } \frac{A}{B} \times 100$$

स्तर : ७० देखि ८० प्रतिशत



## E6: वाह्य ऋणको मापन

उद्देश्य : कूल वाह्य ऋणको अवस्थाको मापन

आवश्यक सूचनाहरु :

**A.** कुल वाह्य ऋण

**B.** कुल सम्पत्ति

$$\text{सुत्र } \frac{A}{B} \times 100$$

स्तर : वढीमा ५ प्रतिशत



## E7: सदस्यको शेयरको मापन

उद्देश्य : सदस्यको शेयरको अवस्थाको मापन

आवश्यक सूचनाहरु :

A. शेयर रकम

B. कुल सम्पत्ति

$$\text{सुत्र } \frac{A}{B} \times 100$$

स्तर : १० देखि २० प्रतिशत



## E8: कुल संस्थागत पूँजीको मापन

उद्देश्य : संस्थागत पूँजीको वास्तविक अवस्था बुझ्न

आवश्यक सूचनाहरु :

- A. कुल संस्थागत पूँजी (जगेडा कोष र घाटा पुर्तिकोष)
- B. कुल सम्पत्ति

सुत्र  $\frac{A}{B} \times 100$

स्तर : कमिमा ५ प्रतिशत



## E9: शुद्ध संस्थागत पूँजीको मापन

उद्देश्य : संस्थागत पूँजीको वास्तविक अवस्था बुझ्न (भाखा नाघेको ऋणको लागि पूर्ण व्यवस्था भइ सम्भावित नोक्सानीको समेत व्यवस्था भए नभएको ।)

आवश्यक सूचनाहरु :

A. शुद्ध संस्थागत पूँजी

B. कुल सम्पत्ति

शुद्ध संस्थागत पूँजी : (संस्थागत पूँजी + P1 र P2 को लागि गरिएको ऋण जोखिम कोष व्यवस्था + समस्याग्रस्त सम्पत्तिको लागि गरिएको व्यवस्था) - (१ वर्ष भन्दा बढी भाखा नाघेको ऋणको १००% + १ देखि १२ महिना सम्म भाखा नाघेको ऋणको ३५%) - समस्याग्रस्त सम्पत्ति

सुत्र  $\frac{A}{B} \times 100$

स्तर : E8 बराबर



# Assets Quality

## सम्पत्तिको गुणस्तर



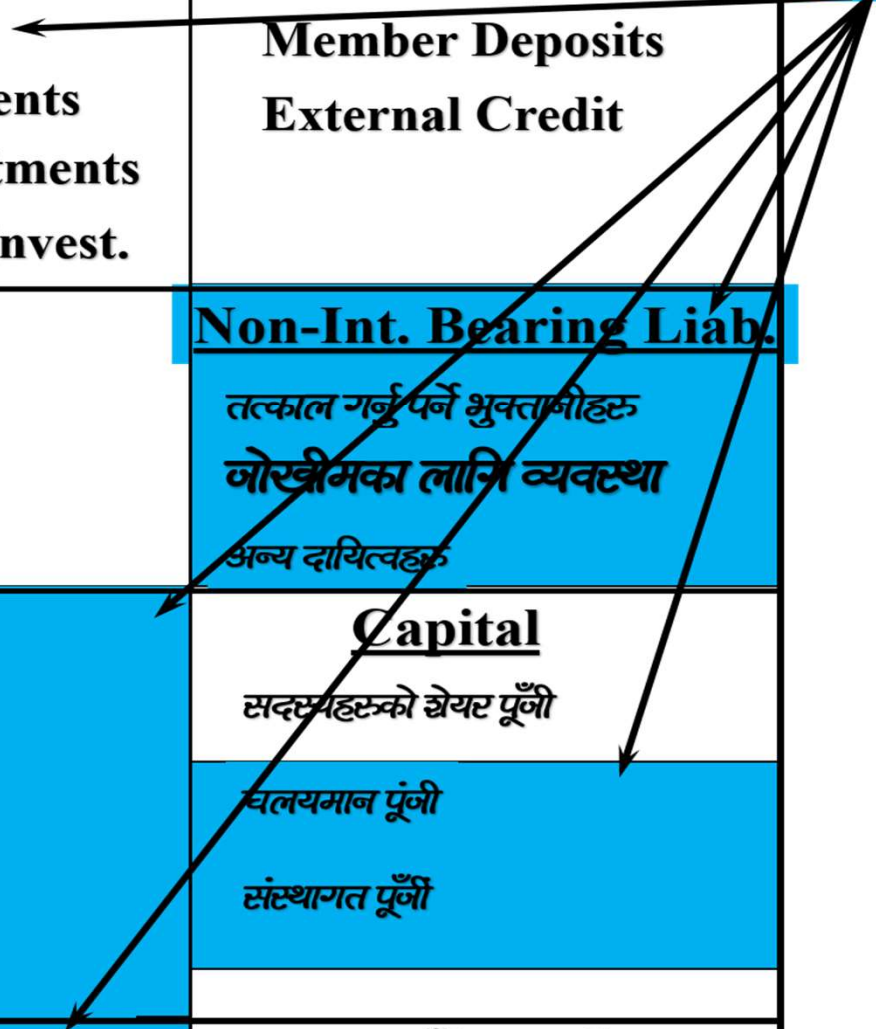
## Balance Sheet

<p style="text-align: center;"><b><u>Earning Assets</u></b></p> <p>लगानीमा रहेको ऋण</p> <p>Liquid Investments</p> <p>Financial Investments</p> <p>Non-Financial Invest.</p>	<p style="text-align: center;"><b><u>Int. Bearing Liab.</u></b></p> <p>Member Deposits</p> <p>External Credit</p>
	<p style="text-align: center;"><b><u>Non-Int. Bearing Liab.</u></b></p> <p>तत्काल गर्नु पर्ने भुक्ता ग्राहक जोखीमका लागि व्यवस्था अन्य दायित्वहरू</p>
<p style="text-align: center;"><b><u>आर्जन नगर्ने सम्पत्तिहरू</u></b></p> <p>तरल सम्पत्ति</p> <p>पाउनुपर्ने हिसाबहरू</p> <p>स्थिर सम्पत्ति</p> <p>अन्य सम्पत्तिहरू</p> <p>समस्यागत सम्पत्ति</p>	<p style="text-align: center;"><b><u>Capital</u></b></p> <p>सदस्यहरूको शेयर पूँजी</p> <p>चलचलमान पूँजी</p> <p>संस्थागत पूँजी</p>
<p><b>जम्मा सम्पत्ति</b></p>	<p><b>जम्मा पूँजी तथा दायित्व</b></p>

A

## Income Statement

<p style="text-align: center;"><b><u>Interest Income</u></b></p> <p>Loans</p> <p>Liquid Investments</p> <p>Financial Investments</p>
<p style="text-align: center;"><b><u>Non-Interest Income</u></b></p> <p>Non-Financial Invest.</p> <p>Other Income</p>
<p style="text-align: center;"><b><u>Financial Costs</u></b></p> <p>Member Deposits</p> <p>External Credit</p> <p>Member Share Capital</p>
<p style="text-align: center;"><b><u>Operating Expenses</u></b></p> <p>Personnel</p> <p>Governance</p> <p>Marketing</p> <p>Depreciation</p> <p>Administration</p>
<p style="text-align: center;"><b>Provisions for Risk Assets</b></p>
<p style="text-align: center;"><b>Net Income</b></p>







# A1: कूल भाखा नाघेको ऋणको मापन

उद्देश्य : संस्थामा कूल भाखा नाघेको ऋणको अनुपात मापन गर्न ।

आवश्यक सूचनाहरु :

A. कूल भाखा नाघेको ऋण

B. कुल ऋण लगानी

सुत्र  $\frac{A}{B} \times 100$

The screenshot shows an Excel spreadsheet with the following data:

	A	B	H	I	J	K	L	M
1	ऋणको वर्गिकरण	रकम						
2	असल ऋण	२५०००००						
3	शंकास्पद ऋण	६५००००						
4	खराब ऋण	९०००००						
5	कुल ऋण	??						
6								

स्तर : बढिमा ५%



## A2: आय आर्जन नगर्ने सम्पत्तिको मापन

उद्देश्य : कूल सम्पत्तिको अनुपातमा कति प्रतिशत रकमले आय आर्जन गर्दै न भनि मापन गर्न ।

आवश्यक सूचनाहरु :

A. आय आर्जन नगर्ने सम्पत्ति

B. कूल सम्पत्ति

आय आर्जन नगर्ने सम्पत्ति : नगद, बैंक चल्ती खाता, पाउनुपर्ने हिसाव, स्थिर सम्पत्ति, अन्य सम्पत्ति

सुत्र  $\frac{A}{B} \times 100$

स्तर : ५ प्रतिशत वा सो भन्दा कम



# Rate Of Return & Cost

## प्रतिफल र लागत दर



# प्रतिफल र लागत दर

वासलातको सम्पत्ति पक्षले कमाउँछ  
वासलातको पुँजी तथा दायित्व पक्षले खर्च गर्छ



## Balance Sheet

<u>Earning Assets</u> Loan Portfolio Liquid Investments Financial Investments Non-Financial Invest.	<u>Int. Bearing Liab.</u> Member Deposits External Credit
	<u>Non-Int. Bearing Liab.</u> Short-Term Payables Provisions Other Liabilities
<u>Non-Earning Assets</u> Liquid Assets Accounts Receivable Fixed Assets Other Assets Problem Assets	<u>Capital</u> Member Share Capital Transitory Capital Institutional Capital
<b>Total Assets</b>	<b>Total Liab. &amp; Cap.</b>

**R**

## आय विवरण

<u>व्याज आम्दानी</u> ऋणवाट तरल लगानी वित्तीय लगानी
गैर व्याज आय गैर वित्तीय लगानीवाट
अन्य आय
सदस्यहरूको वचतमा व्याज माध्य ऋण सदस्यहरूको शेयर पूँजी
चालन खर्च कर्मचारी खर्च वैतक खर्च वजारीकरण हास कटि प्रशासनिक
जोखीम मुक्त सम्पत्तिको लागि व्यवस्था
<b>खुद आय</b>



## R1: ऋणबाट प्राप्त आय

उद्देश्य : ऋण लगानीबाट प्राप्त आयको गणना गर्ने

आवश्यक सूचनाहरु :

A. ऋणबाट प्राप्त आय(व्याज, सेवा शुल्क आदि) B. बीमा शुल्क (छ भन्ने)

C. गत वर्षको खुद ऋण

D. यस आवको खुद ऋण

सुत्र

$$\frac{A-B}{\left\{ \frac{C+D}{2} \right\}} \times 100$$

स्तर : उद्यमशीलता दर बराबर

उद्यमशीलता दरले वित्तीय, सञ्चालन र जोखिम कोष खर्चहरु धान्नुपर्छ



## R5: सदस्यहरूको बचतको लागत मापन

उद्देश्य : सदस्यहरूको बचतको वित्तीय लागत मापन गर्ने

आवश्यक सूचनाहरू :

A. बचतको कुल व्याज खर्च

B. गत आवको कुल बचत

C. यस आवको कुल बचत

सुत्र 
$$\frac{A}{\left\{ \frac{B+C}{2} \right\}} \times 100$$

स्तर : बचतको न्यूनतम आय वा मुद्रास्फिती धान्ने



## R6: वाह्य ऋणको लागत मापन

उद्देश्य : वाह्य ऋणको लागत मापन गर्ने

आवश्यक सूचनाहरु :

A. बाह्य ऋणको कुल व्याज खर्च

B. गत आवको कुल वाह्य ऋण

C. यस आवको कुल वाह्य ऋण

सुत्र

$$\frac{A}{\left\{ \frac{B+C}{2} \right\}} \times 100$$

स्तर : **R5** भन्दा कम वा बराबर





## R7: सदस्यहरूको शेयरको लागत मापन

उद्देश्य : सदस्यहरूको शेयरको वित्तीय लागत मापन गर्ने

आवश्यक सूचनाहरू :

- A. सदस्यको शेयरमा तिरेको कूल लाभांस B. शेयरमा तिरेको बीमा शुल्क  
C. शेयरमा तीरेको कर दायित्व D. गत आवको अन्त सम्मको शेयर रकम  
E. यस आवको अन्तसम्मको शेयर रकम

सुत्र 
$$\frac{A+B+C}{\left\{ \frac{D+E}{2} \right\}} \times 100$$

स्तर : बजार दर वा बचतमा तिरेको व्याजदर भन्दा बढि



## R7: सदस्यहरूको शेयरको लागत मापन

उद्देश्य : सदस्यहरूको शेयरको वित्तीय लागत मापन गर्ने

आवश्यक सूचनाहरू :

A. सदस्यको शेयरमा तिरेको कूल लाभांस

B. गत आवको शेयर रकम

C. यस आवको शेयर रकम

सुत्र 
$$\frac{A}{\left[ \frac{B+C}{2} \right]} \times 100$$

स्तर : बजार दर वा बचतमा  
तिरेको व्याजदर भन्दा बढि



## R9: संचालन खर्च मापन

उद्देश्य : सम्पूर्ण सम्पत्ति व्यवस्थापन तथा परिचालन गर्न लाग्ने लागत मापन गर्ने ।

आवश्यक सूचनाहरु :

A. कूल संचालन खर्च

B. यस आ.व को अन्तको कूल सम्पत्ति

C. गत आ.वको अन्तको कूल सम्पत्ति

सुत्र

$$\frac{A}{\left[ \frac{B+C}{2} \right]} \times 100$$

स्तर : वढीमा ५ प्रतिशत



## R12: औषत सम्पत्तिको अनुपातमा खुद आय

उद्देश्य : सम्पत्ति परिचालनबाट प्राप्त आयको गणना गर्ने र संस्थागत पुँजी निर्माणको क्षमता पहिचान गर्नको लागि ।

आवश्यक सूचनाहरु :

- A. खुद आय
- B. यस आ.व को अन्तको कूल सम्पत्ति
- C. गत आ.वको अन्तको कूल सम्पत्ति

सुत्र 
$$\frac{A}{\left[ \frac{B+C}{2} \right]} \times 100$$

स्तर : न्यूनतम १ प्रतिशत वा संस्थागत पुँजी निर्माणको लागि पर्याप्त



# Liquidity

# तरलता



## Balance Sheet

<p style="text-align: center;"><b><u>Earning Assets</u></b></p> <p>Loan Portfolio  <span style="background-color: #00aaff; color: white; padding: 2px;">तरल लगानी</span>          Financial Investments          Non-Financial Invest.</p>	<p style="text-align: center;"><b><u>Int. Bearing Liab.</u></b></p> <p><span style="background-color: #00aaff; color: white; padding: 2px;">सदस्यहरूको वचत निक्षेप</span>          External Credit</p>
<p style="text-align: center;"><b><u>Non-Earning Assets</u></b></p> <p><span style="background-color: #00aaff; color: white; padding: 2px;">तरल सम्पत्ति</span>          Accounts Receivable          Fixed Assets          Other Assets          Problem Assets</p>	<p style="text-align: center;"><b><u>Non-Int. Bearing Liab.</u></b></p> <p>Short-Term Payables          Provisions          Other Liabilities</p> <p style="text-align: center;"><b><u>Capital</u></b></p> <p>Member Share Capital          Transitory Capital          Institutional Capital</p>
<b>Total Assets</b>	<b>Total Liab. &amp; Cap.</b>

L

## Income Statement

<b><u>Interest Income</u></b>
Loans Liquid Investments Financial Investments
<b><u>Non-Interest Income</u></b>
Non-Financial Invest. Other Income
<b><u>Financial Costs</u></b>
Member Deposits External Credit Member Share Capital
<b><u>Operating Expenses</u></b>
Personnel Governance Marketing Depreciation Administration
<b>Provisions for Risk Assets</b>
<b>Net Income</b>

# L1 : तरल लगानी (+) तरल सम्पत्ति (-) तत्काल तिर्नु पर्ने दायित्व /कूल बचत

उद्देश्य : ३० दिन भन्दा अगाडी तिर्नु पर्ने दायित्व तिरेर सदस्यहरूको माग बमोजिम बचत फिर्ता गर्न सक्ने क्षमता छ छैन भनेर मापन गर्ने ।

आवश्यक सूचनाहरू :

- A. ब्याज पाउने गरी लगानी गरिएको तरल सम्पत्ति
- B. आय आर्जन नगर्ने तरल सम्पत्ति
- C. ३० अगावै भुक्तानी गर्नु पर्ने आकास्मिक दायित्व
- D. कूल बचत निक्षेप

सुत्र 
$$\frac{A+B-C}{D} \times 100$$

स्तर : न्यूनतम १५ प्रतिशत



## L3 : कुल नगद /कुल सम्पत्ति

उद्देश्य : नगदको स्तर मापन गर्ने ।

आवश्यक सूचनाहरु :

A. कुल नगद

B. कुल सम्पत्ति

सुत्र  $\frac{A}{B} \times 100$

स्तर : अधिकतम १ प्रतिशत





# Signs Of Growth

## बृद्धिको मापन



## Balance Sheet

<b><u>Earning Assets</u></b>	<b><u>Int. Bearing Liab.</u></b>	<b>S</b>
लगायीमा रहेको ऋण Liquid Investments Financial Investments Non-Financial Invest.	सदस्यहरूको वचत निक्षेप बाह्य ऋण	
	<b><u>Non-Int. Bearing Liab.</u></b>	
	Short-Term Payables Provisions Other Liabilities	
<b><u>Non-Earning Assets</u></b>	<b><u>Capital</u></b>	
Liquid Assets Accounts Receivable Fixed Assets Other Assets Problem Assets	सदस्यहरूको शेयर पूँजी Transitory Capital संस्थागत पूँजी	
<b>Total Assets</b>	<b>Total Liab. &amp; Cap.</b>	

## Income Statement

<b><u>Interest Income</u></b>
Loans Liquid Investments Financial Investments
<b><u>Non-Interest Income</u></b>
Non-Financial Invest. Other Income
<b><u>Financial Costs</u></b>
Member Deposits External Credit Member Share Capital
<b><u>Operating Expenses</u></b>
Personnel Governance Marketing Depreciation Administration
<b>Provisions for Risk Assets</b>
<b>Net Income</b>





## S10 : सदस्यको बृद्धि मापन

उद्देश्य : संस्थाको सदस्यमा भएको बृद्धि दर मापन गर्न ।

आवश्यक सूचनाहरु :

A. कूल सदस्य संख्या यस वर्षको

B. कूल सदस्य संख्या गत वर्षको

$$\text{सुत्र} \quad \frac{A-B}{B} \times 100$$

स्तर : कम्तिमा १५ प्रतिशत



## S11 : कूल सम्पत्तिको बृद्धि मापन

उद्देश्य : संस्थाको कूल सम्पत्तिमा भएको बृद्धि दर मापन गर्न ।

आवश्यक सूचनाहरु :

A. कूल सम्पत्ति यस वर्षको

B. कूल सम्पत्ति गत वर्षको

सुत्र 
$$\frac{A-B}{B} \times 100$$

स्तर : मुद्रास्फिती दर +१०% भन्दा वढी



# धन्यवाद

